PROMETEU

REVISTĂ DE LUPTĂ PENTRU
PROPĂŞIRE FRUMOS ŞI ADEVĂR

BIBLIOTECA ŞI CASA DE CETIRE DR. ALEXANDRU BOGDAN * „ASTRA" BRAŞOV.

CUPRINSUL:

I. Al. Bran-Lemeny: Braşovul!
Gerar: Aspecte în problema jidovească
Nae Ieremia: Dela tabăra de muncă — la comerţul legionar
Dr. D. Arnăuţescu: Metoda Câmpeanu în chirurgia de război
I. Al. B.-L.: O dramă socială românească în inima ţării

Literatură, artă, critică

George Moroianu: Maria Baciului
Ecat. Pitiş: Cu aripi negre
Aida Petrarian: Cântec
Radu Prişcu: De ce?
Horia E. Frunză: Resemnare
Iuliu Negulescu: Taina solidarităţii
V. Marinaş: Elegie
D. Danciu: Indemn
I. Al. Bran-Lemeny: A. C. Cuza 80 de ani!

Recenzi

Note şi încrustări *(N. I.)*
Coresp. din Berlin *(C)*
Revista revistelor *(Dimitrie Danciu)*

Anul III. No. 7—10. **Iulie—Octombrie 1937**

Apare lunar la Braşov

Redacţia şi Administraţia: BRAŞOV, STRADA CALVIN No. 8.

PROMETEU

REVISTĂ DE LUPTĂ pt. PROPĂȘIRE, FRUMOS ȘI ADEVĂR

Director:
IOAN AL. BRAN-LEMENY

Șef-redactor:
HORIA E. FRUNZĂ

Redactori:
NAE IEREMIA *EUGEN ARSU*

Comitetul Revistei: Ioan Ludu, Ion Popa, G. Tulliu, Radu Prișcu, Inspector Victor Munteanu, Al. Popescu-Dorna, Gerar, C. I. Odor cu directorul și redactorii.

Manuscrisele se vor trimite la redacție pe adresa directorului. Cele nepublicate nu se înapoiază.

Autorii sunt rugați a-și trimite redacției operele, spre menționare și recenzare.

Solicităm ziarele și revistele să ne accepte schimbul. Ținem seamă numai de reciprocitate. In aranjarea materialului ne conducem de necesități technice și tipografice.

Cine a reținut Nr. 1 și 2 se consideră de abonat.

100 Lei anual pt. particulari.
300 „ „ „ instituți și autorități.
20 „ exemplarul.

Brașovul!

Inima țării — inima românismului

Ea bate puternic de când lumea. De două mii de ani în ritm daco-roman, legionar. Mereu sentimentală și simțitoare, mereu eroică: prin doine, prin chiote, prin coasă și plug; prin dragostea ei nețărmurită, înflăcărată, de mândra-i, de glie, de lege, de neam; prin disprețu-i de moarte, dârz, prin răbdare, prin credință!

Brașov! Răspântie a destinului nostru! Vulcan nesecat de forțe și energii românești!

Aci au răsărit, din sfântă strădanie și sol, rodul primelor cărți românești: Coresi; aci întâiul calendar românesc al lui Peteu Ioan (1737); aci prima gramatică română a protopopului R. Tempea; aci a început lupta pentru obținerea unei primării românești, pela jumătate a secolului al XVIII.

Bardul Andrei Mureșianu cu al său „Deșteaptăte Române", aci a străfulgerat românismul, închiegându-l. Gazeta Transilvaniei, în frunte cu Dr. Aurel Mureșianu, aci a bătut pivoții apărării și propășirii neamului.

Aci tribunul Ioan Bran a intrat, acum vre-o 70 de ani, în fruntea unei delegații a sute de români, în sala de ședințe a Magistratului (Primăriei și Prefecturii) cerând admiterea românilor la conducerea administrației orășănești și județene.

Aci s'a servit întâiul parastas pentru memoria lui Horia.

Brașovenii? In Aprilie 1848 Simion Bărnuțiu scria lui Iacob Mureșianu: „brașovenii totdeauna au fost cei mai lucrători și mai înflăcărați pentru națiunea română".

Revoluționarul polon Voronicz scrie prințului Czartoryky la Paris, din București: „ideea unirii tuturor popu-

laţiilor valahe sub acelaş sceptru este susţinută puternic de valahii, cari vin aci din Transilvania pentru a-şi valorifica industriile lor" (braşovenii)!

Să mai amintim câteva nume? Dr. V. Saftu, A. Bârseanu, V. Oniţiu, verigi în lanţul de oţel al vitalităţii naţionale.

Unirea, marea unire ne-a adus, prin entusiasmul delirant, o mare amărăciune: uitare, lăcomie şi desfrâu politic, desfrâu moral, desfrâu naţional. Şi aproape 20 de ani bâjbăim în această cloacă a desfrâului. Satanice porniri au pus stăpânire pe idealismul românesc de altădată.

Şi iată 25 Iulie 1937 aduce, în Braşov, un mare reviriment! Prilejul alegerilor municipale creiază, ca prin minune, Blocul românesc. Nu în contra minoritarilor — aşa trebue el înţeles, în accepţia sa adevărată — ci pentru solidaritatea naţională, pentru afirmarea dreaptă a românismului. Cred, că numai o atare solidaritate poate aprecia justa proporţie a minoritarilor, cu tot ce li se cuvine.

Bloc românesc! Iată rodul dinamismului politic al mişcării naţionaliste a d-lui Alexandru Vaida-Voevod, având aci pe braşoveanul autentic — cu atavismul românesc în vine — Dr. Voicu Niţescu. Laudă tuturor cari au contribuit la înfăptuirea acestui bloc. Dar pe d-l Vaida-Voevod îl revendicăm noi braşovenii, oricât ar fi, de astfel, fiu al altor meleaguri ardeleneşti.

Evenimentul dela Braşov este nu numai izbândă, dar şi un simbol şi o chezăşie. Cred, că sunt înţeles. Sămânţa aruncată de preşedintele Frontului Românesc a fecundat conştiinţele şi sufletele poporului. Zorii apar, zorii neamului şi-ai ţării renăscute. Dacă nimeni nu ne va înţelege, suntem siguri, că vom fi înţeleşi acolo sus, la piscul piramidei naţionale — a piramidei ce nechează fulgere de nerăbdare, întru o nouă viaţă: renaşterea naţională!

Ioan Al. Bran-Lemeny

Aspecte in problema jidovească

Cuvintele recente ale Patriarhului Român, vin ca o recunoaştere, cei drept destul de târzie, a dreptăţii, pe care a avut-o tineretul nostru, care a deschis lupta cu mulţi ani în urmă, împotriva neamului jidovesc.

Problema evreiască este îndeajuns de cunoscută şi comentată, dar ne vom ocupa de ea, în dorinţa de a arăta jidovilor, că de fapt ei îşi sunt lor cei mai aprinşi duşmani şi că antipatia universală ce-o trezesc în mijlocul popoarelor cu cari conviesc, este rezultatul fatal al spiritului lor exclusivist şi îngust; iar pe dealtă parte vom căuta să evidenţiem imensul rău, pe care îl cauzează naţiei noastre jidoviţii, transformându-se în trambulină, pentru triumful iudaismului uzurpator. Problema jidovească o vom privi, prin prisma datoriei noastre de creştini şi Români.

Isus a spus, ca să faci bine, aproapelui tău ca ţie însuţi Amintim aceste cuvinte, fiindcă de ele se agaţă mereu jidanii, ca să zăpăcească pe creştini. Ei, care niciodată nu vor să se socotească fraţi cu noi când e vorba să dea, în spirit creştin, se transformă subit în cei mai grăbiţi beneficiari ai aceluiaş spirit, când e vorba să tragă foloase.

Pentru mine creştin se pune această întrebare: Poate să fie aproapele meu un individ, care este totuşi eternul dezertor dela obligaţiunile sfinte ale acestei sfinte morale? Ceva mai mult Poate să fie aproapele meu un individ, care nu numai că dezertează, dar este în acelaş timp un vrăjmaş neîmpăcat al acestei morale Dumnezeeşti dela care totuşi înţelege, să pretindă profite?

E posibil ca Isus, să ne fi lăsat nişte oi bune de jumulit pentru lupii semiţi!?

La aceste întrebări, însuşi Mântuitorul ne dă deslegare. El răspunde categoric ucenicilor, care-l întreabă: „Doamne, care mi-e aproapele?“ prin pilda Samariteanului milostiv. Pentru drumeţul bătut şi rănit de tâlhari, „aproapele“, a fost cel ce l'a

ajutat adică Samariteanul care era de alt sânge decât Levitul, care trecuse nemilostiv pe lângă nenorocit.

Tot Isus spune: Dacă fratele tău greşeşte, mustră-l. Dar dacă se întoarce şi zice „îmi pare rău", iartă-l.

Prin urmare o condiţie a condurării, a iertării este căinţa. Unde vedem noi la „Aproapele nostru", jidanul vreun pic de căinţă, pentru toată ura cu care urmăreşte de 2000 de ani pe creştini? Dacă Isus ne-a cerut să iubim pe vrăjmaşii noştri, aceasta a făcut-o, credem, în dorinţa de a trezi în vrăjmaşi sentimentul căinţei, faţă de omul care în loc să lovească l-a ajutat!

Acesta este semnul moral al răsplătirii răului, cu bine. Să mişte inima păcătosului, să-l facă să-şi regrete fapta şi să se îndrepte. Că acesta i-a fost probabil gândul lui Crist, aducem ca mărturie, cuvintele, pe care tot el le-a spus: Matei (cap. 18 paragraf. 15. iertarea greşelilor.) Dacă fratele tău greşeşte mustră-l între patru ochi, apoi şi faţă de alţii însfârşit, cere şi sfatul bisericii. Şi dacă nu vrea să asculte să-ţi fie ţie ca un păgân. Este categoric. Cum nu se mai poate mai categoric. Să-ţi fie ca un păgân. Deci nu ca un frate. Te absolvă însuşi Isus de toate obligaţiunile frăţeşti şi creştineşti faţă de un asemenea om, pe care nu ai putut, după toate încercările să-l aduci la îndreptare.

Dacă aşa stau lucrurile, credem că nu există nici un neam în lume mai neimpăcat duşman al creştinismului ca neamul jidovesc; şi nici nu există popor, care să nu fi voit să aducă Israelul, de pe calea rătăcirii şi a perzării. Şi noi Românii încă, ne-am făcut datoria. Jidanii însă din cauza religiei lor exclusiviste, se vor izolaţi şi inamici tuturor celor, ce nu-s de-o credinţă cu ei. Deaceia ne considerăm deslegaţi.

Din expunerea făcută mai sus, se desprinde iudaismul, situat în păgânătate. El se vrea cu frenezie acolo şi ne mirăm, că se supără când voim să accentuăm această deosebire între el şi noi prin legi. Dacă din punct de vedere religios, convieţuirea cu Israelul este nesănătoasă, convieţuirea socială cu acest neam rapace şi viclean este deadreptul dezastruasă.

Nu înţelegem de ce se mai cramponează de pământul nostru, când nu-i iubim şi nu ne iubesc. Nu-i voim şi nu ne voesc. Această cununie cu forţa, n'o să mai poată ţine la infinit şi fatal vor trebui să plece, fiindcă ei sunt năvălitorii.

Lupta aceasta a Românilor cu Jidanii, nu are la bază ura de rasă sau de religie. Ca dovadă, că, deşi o istorie întreagă ne-am războit cu Turcii astăzi cu Turcii mohamedani şi asiatici nu mai avem nimic de împărţit Necesităţi vitale: economice, sociale şi politice, cer înlăturarea iudeilor acaparatori.

Fiindcă e neloial ca elementul jidovesc, care totdeauna în momente critice trădează şi pactizează cu inamicul, să stoarcă ţara asta de bunurile ei spirituale şi materiale.

Populaţia evreiască, în genere privită, s'a arătat în ceasuri grele potrivnică neamului românesc. Ea formează o pătură parazitară, care exploatează până la sânge pe ţăran şi otrăveşte cu presa pe orăşean. Fiindcă ei, Jidanii, stăpânii monitoarelor româneşti injectează prin cei 3 lei zilnici, naţiei, directivele pe cari interesele neamului lor le pretind, la un moment dat.

Deaceea îi vedem lângă Nemţi în 1917, formând bande de spioni şi trădători, în jurul „Gazetei Bucureştilor"; pe atunci Francezii erau huligani, neumanitarişti duşmanii civilizaţiei şi ai culturei. Ca, peste nici 20 de ani, monitoarele semite conduse de aceiaşi gangsteri ai incorectitudinei şi trădării, să schimbe placa, pe arii: „Germania reacţionară necivilizată şi barbară", „Nobila Franţa", „Marea aliată Franţa", etc., etc.

Neam rătăcitor, etern neastâmpărat, neamul jidovesc este inventatorul atâtor doctrine, cari sub masca unor idealuri mai bune, duc la încăerări, vărsări de sânge şi dezastre acolo unde ele prind,

Comunişti, mari capitalişti, masoni şi asasini când pot. Jidanii fac de toate, numai scopurile lor să triumfe.

Contra religiei şi internaţionalişti, când e vorba de religie şi patriile altora, Jidanii sunt fanatici religioşi, adoră Palestina şi ceeace nimeni n'a putut realiza, ei aproape au isbutit să formeze, un stat uriaş în mijlocul statelor în cari trăesc!

Jidanul din Dudeşti se simte mai aproape de Jidanul din Patagonia sau China, decât de Românul din Calea Moşilor.

In asemenea condiţiuni de viaţă, nu mai poate fi îndoială asupra celor ce vor urma şi la noi în România.

Avem însă o mare consolare: nu noi suntem vinovaţii acestor stări. Jidanii poartă pe sufletele lor şi duc, oriunde se aşează, blestemul prorocilor lor ucişi cu pietre şi sângele nevinovat al lui Christ.

Gerar

Dela tabăra de muncă — la comerțul legionar

Atunci când în țara românească gospodarul, înfierbântat de rachiul și balivernele demagogilor, începuse a-și neglija gospodăria, umblând gură cască pe la răspântii de străzi după șurlucari veniți din cloaca puturoasă a cafenelelor, cu carul de făgădueli absurde, de rapidă și fără de muncă înbogățire; atunci când țăranul român umbla năuc după oratorii de bâlci, cari aduceau peste sate jalea și pustiul, viciul și destrăbălarea, sămănând în capul și sufletul plugarului idei criminale de ură și desmăț, făcându-l pe acesta a se deda la certuri și bătăi, lene și beție, în timp ce casa i se năruia văzând cu ochii sub bătaia vântului și a ploii, în timp ce ograda îi rămânea vraiște fără garduri și fără adăposturi pentru vite, iar familia îi rămânea desculță și zdrențoasă, flămândă și bolnavă; atunci când intelectualul scăpat depe băncile școalei crescut și educat într'o mentalitate stupidă, că trebue numaidecât să fie domn și că e rușine a munci oricum și oriunde — plimbându-se flămând, dar elegant pe străzi; atunci când totul se prăbușia în jurul nostru iar edificiul nației pârâia din încheeturi sub presiunea drăcească a planului iudaic de destrămare morală și socială; atunci... Căpitanul cu legionarii săi a tras năprasnic semnalul de alarmă, pornind ca o vijelie la un contra-atac salvator.

Intr'o atmosferă înălțătoare de primenire și reînviere sufletească, a strâns la un loc intelectual și țăran, a pus mâna cu hotărîre pe sapă și târnăcop, fără a se uita la palme, cari crăpau sub greutatea uneltelor de muncă, sau la frunte, care ploua năduşeala, sub arșița încropită a soarelui. A creat tabere de muncă rodnică și sănătoasă demonstrând printr'un alt fel de oratorie — oratoria faptei —, că nimeni nu-ți va da de-a gata pâinea de

toate zilele, dacă nu ţi-o vei câştiga singur, că nimeni nu va zidi la temelia casei sau a neamului tău dacă nu vei zidi singur, crezând în Dumnezeu şi în neamul tău, crezând în adevăr şi dreptate, cinste şi dragoste, onoare şi muncă.

Şi au început să răsară din pământ, căminuri şi troiţe, biserici şi gospodării vrednice, poduri şi şosele, grădini roditoare şi alte minuni isvorâte din mâini legionare şi din noua credinţă a înfrăţirii şi muncii.

Din motive pe cari le vor judeca istoria, a fost oprit acest curent viu şi sănătos de trezire a neamului din toropeala în care era cufundat. Legi şi regulamente a pus stavilă energiilor creatoare, cari vroiau să muncească pentru neam. Pilda însă a rămas căci o vedem urmată, o vedem imitată.

Legionarismul însă nu a sucombat în faţa unei legi, care oprea taberile de muncă, fiindcă nu numai dragostea de a munci era singura virtute pe care legionarismul îşi propusese să o reînvieze în neamul românesc, ci această mişcare ziditoare de viaţă nouă, pornită cu paşi de flacără pe drumul destinului nostru istoric, îşi propusese să reînvie toate virtuţile caracteristice neamului nostru, toate calităţile, cari au încununat fruntea strămoşilor noştri dealungul veacurilor.

Astfel comerţul românesc, care a constituit pagini de adevărată glorie în trecutul nostru, care a lăţit faima de negustor cinstit până în Persia şi Arabia, Egipt şi Scandinavia, a suferit în ultimul timp cea mai îngrozitoare năvală a barbarilor. Jidovul galiţian, strecurat mişeleşte şi înfipt ca o ploşniţă în trupul naţiei, a început să sape tâlhăreşte la temelia comerţului cinstit românesc aruncându-l în moarte. Prin concurenţă perfidă şi banditească, prin speculă şi ticăloşie a isbutit să dărâme negustor după negustor, întreprindere după întreprindere, oraş după oraş până a acaparat în ghiarele lui rapace toată puterea economică a ţării, tot pulsul vieţii noastre de stat.

Astăzi suntem robii comerţului jidănesc, suntem la discreţia speculei şi tâlhăriei fără de seamăn a neamului lui Iuda.

Unde este cinstea negustorească a românului? Unde este faima comerţului românesc? Praf şi cenuşe! Şi deodată, în această cloacă de tâlhărie jidovească, se ridică năprasnic comerţul legionar.

A ridicat din pământ restaurante, consumuri, cooperative unde cinstea străbună radiază reînviată din afund de istorie, unde consumatorul este sigur că nu va fi înșelat, ci va consuma marfa pe adevăratul preț al negustoriei cinstite care se constată a fi cu 50% sub prețul de speculă al pieții. Un exemplu: O friptură la Carmen Silva costă 30 lei, la restaurantul legionar 15 lei; un spriț 8 lei, la restaurantul legionar 3 lei, etc. etc.

Doamne, când își va deschide românul ochii, când își va da seama că cinstea ireproșabilă este cea mai puternică armă impotriva tâlhăriei și ticăloșiei, că un neam cinstit demn, și eroic va trăi veșnic trecând ca o ghiulea de oțel prin putregaiul neamurilor ticăloase?

Nae Ieremia

+

Metoda Câmpeanu în chirurgia de război

Știut este, că rănile mortale de pe front sunt în mare număr relativ destul de mici, și majoritatea răniților mor din cauza neputinței administrărei sau administrari prea tardive a tratamentului chirurgical corespunzător fiecărui caz. Durerea plăgii ce imobilizează pe rănit, evacuarea înceată și tardivă a răniților de pe front și plasarea postului chirurgical prea departe de linia de foc, sunt cauzele reale ale mortalității prea mari în război. La începutul anului în curs, docent Dr. L. Câmpeanu, directorul Spitalului „G. Mârzescu din Brașov, punând pentru prima dată în aplicare și inaugurând metoda sa de a scula direct de pe masa de operație pe toți bolnavii operați în anestezie locală, pe diferite regiuni și pentru cele mai variate afecțiuni, aduce enorme servicii umanității atât în timp de pace cât și în timp de război. Subsemnatul, prin teza mea de doctorat „Importanța sculatului precoce a bolnavilor operați" prezentată și susținută la București în Aprilie a. c. am avut onoarea de a aduce la cunoștința lumei medicale, chirurgicale și generale, principiul metodei Câmpeanu, arătând și aici enormele foloase ale chirurgiei de ambele timpuri, ca un adevărat progres salutar. In luna Iunie, tot în anul în curs, prin lucrarea sa „La méthode du lever precoce des opérés appliquée a l'évacuation des blessés de la guerre" ce a făcut o mare sensație, Câmpeanu arată întregei lumi chirurgicale militare, cum ar putea să fie redusă, cu aplicarea metodei sale, mortalitatea mare în războaie. Astfel, precum operatul se scoală singur de pe masa de operație și pleacă pe picioarele lui la cameră, sau adesea la plimbare, tot așa rănitul, de îndată ce a primit o rană, fie abdominală sau toracică, singur poate să se evacueze la cuibul de răniți, plasat în imediata apropiere a liniei de foc. Dacă durerea

îl poate ţintui pe loc, va lua o pastilă anestezică sau supozitor, ce fiecare soldat trebue să le aibă în trusa sa de campanie, în pansamentul individual. Sanitarii din prima linie vor avea şi ei în acest scop, o siringă cu fiole anestezice, spre a le aplica la nevoe. Am avut în serviciu plăgi toracice şi lombare şi mai ales

abdominale cu eventraţie. Bolnavul, ca şi în timp de război. singur a venit la sala de operaţie cu un pansament provizoriu, I s'a făcut intervenţia impusă, şi bolnavul s'a dat singur depe masa de operaţie, şi a mers la camera sa. Greutatea constă, în timp de răsboi, în a instrui soldatul ca să ştie că nu e durerea, ci *frica* de durere mai mare, şi să nu aibă teamă chiar atunci când îşi priveşte afară intestinele sale, să ştie cum să întrebuinţeze medicamentele anestezice puse în trusa sa de campanie. In felul acesta evacuarea răniţilor de pe linia de foc se va face în foarte mare număr şi destul de rapid, rămânând în seama sanitarilor să evacueze numai pe cei cu eventraţii mari şi cu hemoragii

grave, afară de cei cu amputaţia membrelor inferioare. O altă greutate în a veni rănitului în ajutor, este depărtarea primului post de ajutor chirurgical. Înlăturând şi acest obstacol, Câmpeanu, la războaiele de poziţie, când frontul stă mult timp fixat pe loc, aşează primul post chirurgical de ajutor aproape de linia de foc, în săli subterane adânci, la 5—6 m şi dotate cu tot ceeace necesită chirurgia toracică şi abdominală. Aici se pot face hemostazele, suturile intestinale şi pulmonare, ca apoi de aici, după intervenţia chirurgicală, să plece pe jos sau transportaţi fără pericol la sediul ambulanţelor divizionare şi de aici repartizaţi la spitalele din interiorul ţării, până la complecta vindecare.

In cazul când frontul nu e stabil, Câmpeanu plasează cuibul de răniţi în imediata apropiere a liniei de foc. Aici toţi răniţii adunaţi, graţie injecţiei sau pastilei anestezice, vor fi evacuaţi în timpul dorit, spre primul post de ajutor situat la 1—1,5 km şi de aici la postul chirurgical de urgenţă, aşezat între 3—8 km de linia de foc, variind după topografia locului. De aici va urma acelaşi triaj, ca şi în cazul războaielor de poziţie. Soldatul instruit în caz de va fi rănit, sanitarii dotaţi cu trusa de urgenţă, şi postul chirurgical aşezat şi el mai aproape de front, sunt elementele necesare sălvării atâtor răniţi, lăsaţi şi uitaţi pe câmpul de luptă, cu bună seamă pradă sigură a morţii. Iată pentru ce metoda Câmpeanu, aplicată chirurgiei de război se impune în organizarea sanitară tuturor armatelor, ca fiind cea mai utilă şi umană.

Dr. D Arnăuţescu

+

O dramă socială românească în inima țării

Un simptom îngrijorător

Ing. Simion Borzea, inspector-conducător la Insp. C. F. R. Brașov, a fost asasinat cu 6 gloanțe de revolver, în biroul său, de picherul Ioan Potrea. Ambii, — eroi ai dramei — în floarea vârstei, familiști, cu copii. Iată, în aparență, un fapt sec și rigid, care însă a învăluit în doliu două familii, lăsând adâncă jale în urma lor. De sigur, că nimeni nu va putea oferi celor rămași vre-o adevărată mângâere.

Și durerea lor, pe care o împărtășim și noi, o simțim copleșită cu invalburare de tristețea generatoare de revoltă și indignare ce ne cuprinde la gândul că în această țară blagoslovită de Dumnezeu, se petrec prea des, și se pot petrece. atari evenimente! Cazul este de-o extremă importanță din punct de vedere al viitorului neamului nostru. Avem de-a face cu un simptom grav, care trebue judecat sub prizma psihologiei social-politice, pentru a trage anumite concluzii, în interesul regenerării țării.

Evenimentele și actele de acest fel ne dovedesc și ele, că ne aflăm într'o epocă de aspră transiție, de fierbere și frământare, când regimul vechi, în agonie, în luptă cu spiritul vremilor noi, trosnește din toate încheieturile, și vrând să resiste, crapă, căscând prăpăstii lacome de distrugere.

Noi nu am cunoscut nici victima, nici pe agresor; judecăm faptele numai din punct de vedere logic și sociologic.

Se afirmă, că asasinul era un descreerat. Pentru ce nu s'au luat măsuri în consecință? Acest fapt insuși infirmă afirmația. Prin urmare concluzia logică: asasinul a săvârșit fapta sub presiunea psihică creiată de imprejurări desastruoase pentru dânsul.

Atât!

Noi voim să contribuim, ca țara aceasta să scape cu o clipă mai de vreme de pacostea și pecinginea unor condițiuni de trai sinucigașe!

Procesul își va urma cursul. Va dura luni de zile. Până atunci însă, facem apel la intreaga presă națională să pretindă energic autorităților de anchetă, ca acestea, să dea toate amănuntele și dedesubturile acestui eveniment, spre a se cunoaște cu un moment mai de grabă, criteriile de judecată a dramei oficiale și sociale din orașul nostru.

România de mâine se află în durerile facerii. Pressa națională este în drept să cunoască toate simptomele destrămării actuale, spre a putea medita din timp la remediile necesare.

Orice întârziere a unei operații radicale în corpul neamului nostru este egală cu o crimă impotriva națiunii!

I. Al. B. L.

+

Maria Baciului

(Un chip)

Maestrului Alexandru Vlahuță

Inaltă, neagră și uscățivă, cu mânile scorojite de munca aspră, de vînt și de soare: o spuză de copii și nevoile cele multe o'mbătrînise înnainte de vreme.

Fusese slujnica cinstită și credincioasă a lui moș Vasile de pe Ulița Mică, care-o și 'nzestrase, măritînd-o după Radu Baciu, unul din cei mai voinici ciobani din târla lui.

Stăpânul pe dânsa o lăsase în zaveră, să-i păzească casa. Te cuprindeau fiori, când o auziai povestind de cele trei zile de groază, pe care le petrecuse ghemuită într'un colț din podul casei lui moș Vasile, nemâncată și nedormită, pecând cetele răsculaților unguri cutreierau satul în sus și'n jos, jefuind gospodăriile mai de seamă și omorând pe cîți Români li ieșiau în cale.

Spărseseră Ungurii și casa lui moș Vasile, cărând în suliți burduși de brânză, partale de slănini afumate și bunătate de caşcavaluri. Podul casei nu fusese atins de furia năvălitorilor, și Maria Baciului scăpase dela o moarte sigură numai cu spaima. Cînd își aducea aminte de vremea aceia, numai ce-o vedeai înduioșindu-se și oftând adînc. Apoi, uitându-se'n sus, mulțămia lui Dumnezeu c'o ferise de-o moarte năprasnică, cu toate că de viață nu prea avea ea la ce să fie bucuroasă, căci fusese numai de necazuri în lume. Dar deh, să vede c'așa'i fusese scris.

In tinerețe își avusese și ea cuprinsul ei, și dusese o viață mai îndestulată. Radu Baciu era stăpânul unei tîrle frumoase în Țară pe Bărăganu, lîngă Dor-Mărunt. P'atunci casa lor nu cunoștea lipsa. Dar tihna și bunăstarea au fost pentru ei, așa, mai mult o amăgeală, căci o vreme cumplită de iarnă îi lăsă în cîteva zile săraci lipiți pământului, și răpuse și pe bietu Baciu.

Era pela sfîrşitul lui Faur, când tîrlaşii aşteptau să se îndulcească vremea, ca să priiască mieluşeilor, ce'ncurând aveau să salte veseli în mijlocul turmelor scoase cu multe trude din greutăţile iernei.

Dar, în loc de soare şi de vreme bună, lumea se pomeni aşa d'otată c'un vânt năprasnic şi rece de'ţi îngheţa inima. O săptămînă'ntreagă ţinu Crivăţul, iar gerul ce venise cu el, prinsea'ngheţa apa scursă din zăpada ce se topise, făcând din pustiul şes al Bărăganului o nemărginită faţă de sticlă. P'alocurea, zăpada ce căzuse în clipele de odihnă ale vântului, se'ngrămădise în troiene cât munţii. Turmele erau luate de furia viforului şi purtate'n neştire împreună cu ciobanii lor. Saele, perdele şi adăpoastele de tot felul se făcuseră una cu pământul.

Orbite de zăpada care se'ngrămădea din cele patru colţuri ale lumei, spre a se risipi iarăşi, cîrduri întregi de oi şi cirezi de vite cornute se duceau nebune spre a-şi găsi moartea în valurile Borcii şi ale Dunării.

Minte de om nu mai pomenise aşa vreme grozavă. Sute de păstori, cari, în desnădejdea lor, alergau să'ntoarcă turmele dela pierzare, înlemneau pe câmp.

Câni pierduţi de turme şi turbaţi de urgia vremii se dedeau acum la stăpâniii lor. Haite de lupi, goniţi de frig şi de foame, din stufăriile bălţilor fugiau zăpăciţi încoace şi încolo, umplând văzduhul cu urletele lor. Cârduri de corbi şi de vulturi înnegreau cerul, dând tîrcoale trupurilor de oameni şi de vite.

Doamne, multă lume rămase săracă şi obidită, pe urma acelei urgii a cerului! Ce de oameni şi ce de vite se prăpădiră!

*

D'atunci văduvea şi Maria Baciului. Sărmana femee rămăsese numai cu cârdul de copii şi cu lucrul mânilor. Muncia din greu din zori şi pînă noaptea târziu, alergând fără preget în dreapta şi'n stânga, ca să agonisească câte ceva pentru gurile cele multe, care'i cereau de mâncare.

In zilele de târg, Lunea şi Vinerea, o vedeam des de dimineaţă, de la fereastra casei noastre, coborând în paşi greoi, încrosniată cu fel de fel de bulendre pe care le ducea să le vândă.

Căpătîie de dimie, piei nesmulturite, pojiţe, cămăşi, cioareci, ghebe şi zăbune vechi, mai cîte-o scurteică, cîte un androc purtat

şi te miri ce alte boarfe şi lucruri de nimic, erau marfa Mariei. Toate femeile din sat care aveau cîte-o rămăşiţă de marfă nevândută, sau cîte-o buleandră care nu mai era de nici o treabă, Mariei Baciului le dădea, ca să se cureţe de ele. Toată ziulica stătea biata femeie 'n tîrg, mai mult flămândă decât mâncată, îndurând vara căldurile cele cumplile şi iarna pe gerul de foc schimbându-se de pe-un picior pe altul ca să nu îngheţe.

Cu toată viaţa ei chinuită şi amărîtă, nimeni n'o auzia nici-odată cîrtind împotriva lui Dumnezeu ori a oamenilor. N'ar fi fost ea'n stare, Doamne fereşte, să pizmuiască pe cineva fiindcă avea avere şi trăia mai înlesnit decît dînsa. Ea-şi suferea soarta cu o răbdare mucenicească şi privia toate cele ce'ntîlnea'n viaţă ca o voinţă a Celui de sus. Se dusese pomina de blândeţa şi de bunătatea acestei femei.

Pâne amarnic agonisită au mâncat băieţii Mariei pînă au mai răsărit. Când s'au făcut mari, i-a trimis în Ţară la treabă: pe unii ciobani la oi şi pe alţii pe la prăvălii. Două fete, le-a măritat şi pe ele tot în ţară, după două gazde bune. Apoi, într'o bună dimineaţă, de dorul copiilor şi sătulă d'a purta'n spinare bulendrele satului, a trecut şi ea graniţa, ca să trăiască mai bine pe lîng'ai ei, lăsîndu-şi casa pustie şi-o mîndreţă de grădină de sub Plopişi pradă la ăi copii din sat.

Dar soarta care-o prigonea n'a lăsat-o ca să se bucure vreme mai îndelungată de o viaţă mai dulce, căci într'o zi din săptămâna luminată se lăţi vestea'n sat c'a murit în ziua de Paşti, la una din fetele ei.

„Fie, că la mare zi a murit: Dumnezeu s'o ierte" îşi ziceau bătrînele din partea locului la auzul clopotelor; "nejudecată are să meargă'n rai biata Maria." Iar altele: „Apoi cîte-a mai tras amărîta, în viaţă-i, dacă nici ea n'o vedea faţa lui Christos, nu ştiu zău care-om vedea-o!"

George Moroianu

Extras din „Sămănătorul" revistă literară săptămânală, anul al IV-lea No. 14, 3 April 1905.)
(Bucureşti-Satulung)

Cu aripi negre...

Cu aripi negre de mătasă
Atins-a moartea geamul meu
Luându-şi sborul peste casă
Ducea un prunc la Dumnezeu.

Au prins copacii să se sbată
Şi'n glasul trist al vântului
Plângea o mamă 'ndurerată,
Sărmana maică-a pruncului.

EC. PITIŞ

+

Cântec

Vino'n inima-mi curată
Că mi-e toată fermecată
Doar de tine.
Numai tu priveşti în ea.
Doar c'un zâmbet şi-un sărut
De pe cerul tău pierdut,
Căci e mult de când iubesc,
Urma Ta o tot cerşesc
Ca pe drumuri albe, lungi,
Pe-unde nu mai poţi s'ajungi!...

AIDA PETRARIAN

De ce?

Sunt trist că te iubesc nemărginit...
Și știu că ești în floarea tinereții,
Iar eu trecut din vară'n toamna vieții;
Dar ești lumina vie-a dimineții...
Și te iubesc nespus, ne'nchipuit...

Așa mi-e soarta vieții pe pământ
Ca să iubesc, să sufer și știind
Că vii, tristețea să-mi alungi zâmbind...
Și-al vieții dor în suflet stăpânind...
Să te ador ca pe un înger sfânt.

RADU PRIȘCU

✦

Resemnare

Eu nu-s făuritorul de statui
Al grațiilor trecătoare'n lume,
Ce mânei măestrite el supune
Comoara cea mai scumpă-a orișicui.

Sunt vagabondul purtător de-un nume,
Ce astăzi este, mâine poate nu-i...
Ce jalea grea de-ar vrea, nici jalea lui
Nu are pe pământ cui a i-o spune...

Prin lume trec pribeag fără de rost,
Mânat de chin, de aspra mea durere
In necuprinsul fără adăpost...

Poate-un blestem fu: să n'am noroc,
Purtat orbiș de raza din himere
Noroiul să-l frământ din loc în loc...

HORIA E. FRUNZĂ

✦

Taina solidarității

In trecutele mele călătorii prin țară, am înemerit odată într'un oraș mare moldovenesc, la un restaurant „cușer". De fapt, m'a fost dus la el un prieten, un coleg de meserie, Rădulescu, conjudețian cu mine.

— Să mânânci, măi, o știucă umplută la *ăștia*, să te lingi trei zile pe buze... Orașul era la Dunăre.

Restaurantului îi zicea la *Leonică*, după câte-mi aduc aminte. Trecea de cel mai cu vază 'n lumea evreească. Prietenul meu era un mâncăcios fără pereche. Râvniai la el, când îl vedeai mâncând, de parcă i s'ar fi bătut șapte nebuni la gură. Se desbrăca de haină, își desfăcea gulerul de la gât, își descheea vesta și zoria, zoria mâncând, până-l trecea năduşeala, ce-i îmbrobona fruntea, prelingându-i-se pe la tâmple, supt bărbie. Silea, să nu-l ajungă, parcă cineva din urmă... Ceruse-o porție dublă de știucă umplută și de-ar fi fost împătrită, tot mică i s'ar fi părut. Eu abia gustasem dintr'a mea, fiindcă, la ce să spun ce nu trebuie, nu-mi plăcea.

— Nu știi ce-i bun, frate-meu, îmi zicea prietenul printre înfulicăturile lui... A, vin, nu-i vin. Chelner, unde ți-e gândul...

O baterie fu repede adusă la masă. Când duse paharul la gură, nu-l mai lăsă, prietenul meu, până nu sorbii, plescăindu-și limba, ultima picătură.

— Să-i ia dracu de jidani... Ce-i al lor, e al lor, dragă, răsuflă Rădulescu, ștergându-se cu șervetul de năduşeală, pe față, pe ceafă, prin cămașe pe piept, supțiori, de parc' atunci lăsase coasa din mână...

— Vin bun, știucă, o minune... Dar să vezi un rasol de pasăre, garnisit cu boabe de fasole și hrean cu zahăr... Ai mâncat vreodată?

— Ba bine că nu, răspunsei eu galeş.

— N'ai mâncat, ce stai d-ta să vorbeşti...? Dar, un muşchiuleţ de vacă, în must, bătut cu muşdei de usturoi, phii... Să mănânci, să dai cu căciula 'n câini...

Pe când prietenul meu se 'ntrecea mâncând, răsucindu-mi privirile prin sala, destul de 'ntinsă şi plină de oaspeţi, ce se înghesuiau la mese, mi se opriră ochii la o mescioară, nu departe de uşă, la care stătea un bătrân, bine îmbrăcat, dar care nu mânca nimic. Masa era goală, doar o farfurie albă, cu 'n servetel împăturit peste ea, îi stătea dinaintea tainicului oaspete. Băgai însă de seamă, că fiecare mesean, care pleca mâncat, îi punea cu deosebită grijă, salutându-l, câte o monetă pe şervetelul din farfurie, iar dânsul se grăbia s'o bage 'n buzunar.

— Rădulescu, ia priveşte puţin colo, spre uşă. Cine-i papugiul cela, căruia nu-i scapă nici-unul din câţi îi trec pe dinainte, să nu-l miluiască cu câte-un ban?

— Vezi că nu ştii nimic, îmi răspunse prietenul zâmbind, mijându-şi ochii şi lungindu-şi gura, ce nu contenea să dea din fălci, mulţumit ca să-mi poată dovedi astfel nepriceperea mea într'ale obiceiurilor evreieşti, precum nu-i putusem pricepe nici gustul mult lăudate-i lui ştiuci umplute.

— Nene, ăla nu-i cerşetor, după cum i s'ar părea cuiva. De-aşi avea averea lui, te-aşi lua cu mine 'ntr'o iarnă la Monte Carlo. Aşi da dracului voiajoria şi tot... Vezi, ia uită-te bine, pe perete 'n dreptul capului, că-i atârnă o hârtie tipărită 'n limba lor. Ce crezi, că scrie acolo: — *Aţi ospătat, să vă fie de bine, dar gândiţi-vă că sânt copii cari 'n vremea asta li se usucă gura de foame.* Şi-ai văzut, toţi dă, fără să 'ntrebe.

— Şi au atâta încredere 'n babalâcul ăsta?

— Au... Ţi-o mărturisesc. Eu sânt încredinţat, că nici-o para nu-i atinsă, nici cheltuită 'ntralt scop, din câte se strânge, altcum decât în vederea ajutorării copiilor de evrei săraci...

Altădată am poposit într'un ţinut nemţesc, din Basarabia. Am văzut acolo prăvălia unei cooperative. O prăvălie încărcată cu tot felul de mărfuri, trebuincioase într'o gospodărie... Directorul, care făcea totodată şi pe vânzătorul, ajutorat doar de vre-o două fete, era un tânăr. Casierul, un bătrân. Aceştia alcătuiau tot *personalul* cooperativei. In această cooperativă erau întovără-

şiţi sătenii de la câteva sate dinprejur. La un alt sat din apropiere, cooperativa avea o căşărie, ca să zic în limba noastră, la care se lucra felurite brânzeturi, din laptele, ce-l aduna de la 'ntovărăşiţii ei. Am văzut atîta mişcare la prăvălia acestei cooperative, de parc' aşi fi fost de faţă la un mare bazar, dintr'un centru de ţară. Veniau la târguieli omenirea câtorva sate, nemţii, firește. Printre ei înimerea şi câte-un moldovean sau rus, pentrucă erau prin satele nemţeşti destui şi de-al d'ăştia. Dar aceştia târguiau mai mult de la dughenile evreeşti. Aveam părerea, că „jidanu" vinde mai ieftin. Poate-că aşa a şi fi fost. Directorul cooperativei îmi încredinţă, însă: — Când e vorba de asta, de i-ar da ceilalţi negustori marfa, ce i-o dăm noi c' o sută de lei, numai c' un leu, neamţul nostru tot la cooperativa lui vine...

M'am preumblat prin satul acesta, într'un amurg de primăvară, cu toată zloata depe uliţi. Am vrut să-l văd. Multe, foarte multe case erau acoperite cu paie, cu stuf sau cu şovar. Ca 'n părţile câmpului depe la noi. Dar străluciau de curăţenie şi n' am văzut la nici-unile ferestruicile, obicinuite la săteni. Ferestre mari şi luminoase, pe la care 'nfloriau ghivecile de muşcată şi rosmarin. Nu odată m'au oprit locului cântările vreunui pian, ce svâcneau, vrăjind cuprinsul, de supt câte-un atare acoperiş de paie... Nu-mi venea a crede... Înţelegeam un gramofon, dar pianul...? Cum putea să-i dea mâna săteanului, fir'ar el şi neamţ, să-şi îngăduie lucrul ţinerii unui copil la un conservator?

— Din prisoasele vânzărilor cooperativei se ţin copii pe la şolile înalte, sânt trimişi, pe seama cooperativei, să se desăvârşiască la 'nvăţătură prin Germania, mi-a deslușit, când l-am întrebat, directorul cooperativei.

Oare, să fie aşa de adâncă taina solidarităţii pentru alte neamuri?...

Despre solidaritatea românească nu mai vorbesc că mi-e ruşine. Poate va vorbi peste timpuri alţii.

Iuliu Negulescu

+

Elegie

Şi simfonia frunzelor din codrii de arămă
Indeamnă iar cocorii spre ţările bizare,
Când noi rămânem singuri, cu dorul ce ne cheamă
Acolo unde morţii aşteapt-o lumânare.

De vom pleca odată din viaţa de noroi!...
Să nu-i mai ştim durerea, ca plânsul de vioară;
Să nu mai îndurăm furtunile cu ploi...
Acolo toamna este un cânt de primăvară.

Atâtea suferinţe vom îngropa cu noi,
Că nici-un bob de rouă din ochi nu vom vărsa...
Când fericirea noastră, e'n viaţa de-apoi,
Regret în urma noastră, nicicând nu vom lăsa.

Cu greerii şi viermii vom adormi 'mpreună
Nu ne va plânge nimeni, din gloata ce-a rămas;
Ei se vor sbate în chinuri, noi humă şi ţărână
Când vor cânta groparii, la ultimul popas...

VASILE MARINAŞ

+

Îndemn

E pace deplină 'n păduri,
Se-aude chemarea iubirii,
— Să mergem, căci dorul ce'nduri,
L'or duce departe zefirii.

Surîsul să 'nvie pe buze
Ca nuferii 'n margini de ape;
— In sbor subtil de buburuze,
Să-ți mîngîi închisele pleoape.

De sus, să coboare prin rariști
Luceferi cu zâmbet de lună,
Să picure aur pe pajiști,
In păr să-ți aprindă cunună.

Ușor ca frunzișul de mladă,
Să scutur pe sînul tău cald
Sărutu 'n petale — Să cadă
Pe noi înveliș de smarald.

Să trecem idilic în vis
Pe-alei neumblate, prin vreme...
Să uit că odată ți-am scris
Iubirea — cu azur în poeme...

DIMITRIE DANCIU

+

A. C. Cuza 80 de ani!

Iată un nume ce reprezintă mai mult decât o personalitate eminentă, mai mult decât un strălucit simbol al chintezenței nobile a caracterului românesc!

Profesorul A. C. Cuza este pivotul de granit al intransigenței naționale înfipt de-o jumătate de veac, adânc în destinul neamului nostru.

A suferit ironii, nedreptăți și privațiuni. Cahalul și lingăii, cabala și călăii — tradători conștienți și inconștienți ai acestui neam — gata ori când pentru orice transacții cu străinii, vânători de situații și profitori ordinari, pe socoteala trudei și-a cinstei obștești, au căutat în nenumerate rânduri să pună zăgaz străduințelor și avântului lui A. C. Cuza și să-i intunece aureola. Firește adeseori au biruit călăii, dar astăzi ei sunt demascați și așteptăm, ca cu toții, mari și mici, să fie stigmatizați oficial înlăturați ca niște otrepe netrebnice și scoși complect din viața publică românească.

Dreptatea românească însemnează, în primul rând, ca toți profitorii de până acum, toți batjocoritorii prestigiului și cinstei neamului, să fie puși cu botul pe labe, despuiați de drepturi și bunuri!

Lui A. C. Cuza, patriarh al românismului, doctrinarului — vizionar al timpurilor de azi, profundele noastre omagii de stimă și dragoste și urarea: la mulți ani, cu sănătate.

I. Al. Bran-Lemeny

+

Note și incrustări

Sfințirea unei troițe legionare la Noua-Brașov. Legionarii din com. Noua, jud. Brașov, au ridicat o sfântă troiță închinată mucenicilor Moța și Marin, cari s'au jertfit în Spania pentru biruința crucii. Sfințirea acestei troițe s'a oficiat de un sobor de preoți în ziua de 22 Aug. 1937. La sfințire a luat parte un public numeros, precum și peste 200 legionari, cari au înălțat spre cer din 200 de piepturi verzi și tinere sfâșietorul imn al legionarilor căzuți, precum și alte frumoase cântece legionare.

Atât ne-a mai rămas. Cu atât mai putem răsplăti jertfa sublimă a celor mai destoinici și vajnici ostași ai crucii și ai Căpitanului. Cu o sfântă troiță ridicată la o răspântie de drumuri, precum jertfa lor a fost așezată de Dumnezeu la o răspântie de veacuri; cu o lacrimă caldă și curată, pornită dintr'o inimă tânără și iubitoare; cu un gând pios ridicat spre sufletele lor și o rugă fierbinte înălțată spre Atotputernicul.

Și totuși ne-a mai rămas ceva: Credința nestrămutată că drumul, pe care ni l-au arătat ei este cel care duce la mântuire, precum și hotărîrea dârză și neînfricată de a-i urma până la echivalentul jertfei lor.

„Voi cei puternici plecați-vă, căci cu noi este Dumnezeu!"

+

„Totul pentru Țară". Dl. General Cantacuzino-Grănicerul, având nevoe de liniște multă pentru restabilirea deplină a sanătății, a încredințat conducerea partidului d-lui Inginer Gh. Clime, eroul din Spania. Dl. Inginer, printr'o scurtă și impresionantă circulară a declarat deschisă perioada de pregătire electorală. Să aruncăm însă o privire plină de curaj în realitatea lucrurilor și să vedem în ce condițiuni se va desfășura această luptă electorală.

Toată lumea de bună credință știe că partidul „Totul pentru Țară" luptă pentru readucerea neamului românesc în vechea matcă a virtuților strămoșești. Pentru reîntronarea cinstei și dem-

nităţii, onoarei şi eroismului străbun pentru crearea unui om nou plin de vigoare şi curăţenie sufletească.

Toată lumea ştie că partidul „Totul pentru Ţară“ luptă cu sacrificiul vieţii pentru ca românul să fie cu adevărat stăpân în ţara lui, pentru ca românul să fie mândru de numele lui de român, să poarte cu fruntea în sus destinele ţării şi neamului său.

Este partid legal constituit şi absolut perfect încadrat în legile ţării. In consecinţă ca partid legal constituit trebue să se bucure de toată libertatea acordată de legi în lupta electorală. Şi totuş nu se bucură!

Ori unde apare un grup de legionari pentru propagandă apare şi jandarmul pentru a-i împrăştia. Legionarul în propagandă trece printr'o comună cântând... Atât!.. şi totuş şi acest inofensiv fel de propagandă este oprit, în timp ce orice nespălat, orice demagog este liber să facă spume la gură pe la colţuri de stradă năucind lumea cu fel de fel de minciuni grosolane.

Să răspundem cinstit: Cine are interes să oprească acest curent viu de înălţare a neamului pe linia marilor virtuţi? Cine se teme de propaganda cinstei?.. Să răspundă prezent! Cine se teme de propaganda onoarei şi a demnităţii? Să răspundă iarăş: Prezent! Care este românul care nu vrea să fie stăpân în ţara lui? Să aibă curajul şi să iasă la lumină! De ce atâta ură şi prigoană împotriva unui tineret care nu vrea decât binele ţării?

Dacă la aceste întrebări nu va răspunde nimeni, sunt sigur că totuş va răspunde cineva... Istoria.

+

Familia legionară. Pentru a arăta la ce înalt grad de virtute şi strălucire morală a ajuns familia legionară nu voi lua ca exemplu familia Căpitanului, nu voi lua ca exemplu pe mama sfântă care a dat viaţă Căpitanului şi a crescut, în cea mai amară privaţiune, şapte copii în frica lui Dumnezeu şi cu neţărmurită dragoste de neam şi nu o voi lua ca exemplu, fiindcă nu îndrăznesc să mă ating de lucruri sfinte. Voi lua ca exemplu o familie legionară oarecare aleasă la întâmplare fiindcă sunt mii de asemenea familii.

Familia Caratănase: O mamă, Vlădiţa Caratănase, care şi-a închinat toată viaţa iubirii lui Dumnezeu şi neamului, care

a renunţat la orice bucurie pământească pentru a creşte în frica lui Dumnezeu şi în dragoste de neam 6 copii cu inimi de aur şi voinţă de oţel, cinci copii şi un decemvir, unul şi unul cu inimile bătând în acelaş ritm cald şi eroic cu gândurile îndreptate spre acelaş unic ţel: Dumnezeu şi neam.

Şi sunt mii de asemenea familii unde nu mai există hâră şi ceartă, unde nu mai există ambiţii şi dorinţi personale, unde într'o perfectă armonie, viaţa purificată de tot ce-i putred şi rău, curge limpede şi cristalină spre acelaş altar de credinţă. Romanii au avut o singură „Cornelia Mama Grahilor", noi avem mai multe.

Nae Ieremia

+

Coresp. din Berlin

Ritmul industriei radiofonice germane

In fiecare an când se deschide marea expoziție radiofonică germană, aceasta însemnează un *început* și un *sfârșit*. Sfârșitul unei desvoltări și începutul alteia. Industria știe cari tipuri de aparate au provocat interesul cel mai mare; astfel ea își fixează și directivele pentru desvoltarea viitoare. In Septemvrie noul program de desvoltare este deja clarificat. Acum începe *noul ritm* al anului radiofonic. *Inginerul din laborator* primește însărcinarea să desvolte un aparat ale cărui caracteristice (numărul cercurilor, țevile, felul de comutație, prețul) sunt deja fixate. Paralel merg lucrările în *biroul de construcție*, în care se elaborează bazele mecanice ale noului receptor. Secția construcțiilor este în strâns contact cu *biroul calculațiilor*, cari cu toate la un loc stabilesc în fine prețurile pe cât posibil mai reduse.

Pela Crăciun se pot prepara primele mostre manuale. Acestea trec la un *controlor*, care le examinează și le desvoltă; apoi le preia biroul de construcție și le prepară pentru fabricația en gros. Cu aceste mostre tehnicienii fac experiențe practice în toate părțile țării și numai dacă corespund complect, receptorul este dat la fabricație. Numărul acestor diferite aparate radiofonice este, la casa Telefunken, 5000—50000. Dela fabrică receptoarele mai sunt supuse controlului sever al unui *stat major de ingineri*, și numai dacă resistă și acestui control, ele sunt date comerțului.

Acesta este ritmul anului radiofonic.

Progrese noi în televiziune

„Tunul" de televiziune. — Aparatul de televiziune Telefunken pentru manipularea filmului

Cel mai important progres al ultimului an a fost introducerea *camerei pentru captarea tabloului, având aspectul mijlociu între tun și telescop*, botezată de public, cu ocazia Olympiadei, „tunul de televiziune"; astfel avem succes cu ajutorul camerei pentru captarea tabloului să vedem, de fapt fără fir, evenimente cari se petrec în acelaș moment.

Pe de altă parte aparatele de recepție moderne sunt atât de mici și manipulabile ca o cameră obișnuită de filme. Acești

„captori de tablouri“ Telefunken nu au o distanţă atât de mare de televiziune, dar ei prestează în fond acelaş lucru. Evenimentele recepţionate în reportajul de televiziune cu ajutorul filmului sonor, „conservă“ evenimentele până în momentul emisiunii lor conform programului. Era foarte important să se îmbunătăţească metodele de transmisiune ale tehnicei filmului sonor, ceeace a succes complect casei mondiale germane Telefunken. Aparatul de televiziune pentru manipularea filmului face posibil mişcarea continuă a filmului şi luminarea lui *neîntreruptă*, cu ajutorul unor oglinzi rotative şi ondulatoare, cari produc o „egalare optică“. Numitul aparat, prezintă prin combinarea egalării optice şi acumulării foto-electrice, o mare superioritate faţă de instalaţiile de până acum pentru transmisiunea filmului cu ajutorul camerei. Aparatul este admirat de prezent la expoziţia din Paris.

Faruri fără lumină. Ce însemnează sondaj electric?

Primul far e cunoscut din vechia Grecie. Abia secolul al XX-lea a putut asigura călătoria pe mare, prin telegrafia fără fir.

La navigaţie trebue să se stabilească şi să se respecte *locul* şi direcţiunea. Locul se stabileşte prin mijloace *optice* şi prin ceasul de precizie, sondându-se ţânte pe pământ, sau puncte stelare. Direcţiunea se stabileşte cu ajutorul compasului magnetic şi circular. Ciocnirile se evită prin undele sonore ale clopotelor, sirenelor etc. De enormă importanţă este deci calitatea undelor electrice de a pătrunde peste tot şi de a fi recepţionate. Încă în 1911 Telefunken a construit în Europa primul emisor de direcţiune, în 1912 a construit instalaţii electrice de ţărm şi de sondaj, în Europa şi America de Sud şi de atunci a urmat o serie întreagă de atari lucrări. In 1926 aeronava LZ 126 a fost echipată cu aparatul de sondare Telefunken, în 1930 au primit astfel de aparate vasele Bremen şi Europa. Din 1936 în fine s'a garantat prin aceste aparate sborul peste atlanticul nordic. Sunt două feluri de astfel de instalaţii de sondaj: de *bord* şi de *teren*. Vaporul cu aparat de emisiune şi recepţie primeşte răspunsuri dela aparatele de sondaj; cu aceste aparate vasele îşi mai stabilesc oricând poziţia. Aceste faruri fără lumină şi faruri sburătoare şi înnotătoare — desvoltate excelent de Telefunken — caută, arată şi găsesc calea spre ţinta dorită. *C.*

Cărți, Reviste

Poetul **E. Ar. Zaharia**, a adunat într'un volum poemele regretatului N. Roșca. Cartea aceasta apare în colectura d-lui E. Torontiu-București, unde a apărut și volumul său de poeme: „*Marathon*". E. Ar. Zaharia, pregătește un nou volum de versuri și o carte: „*Buna Vestire*" ce vor apare probabil în toamnă. Tot în această toamnă, va scoate o revistă literară la Rădăuți. Cunoscînd puterile de muncă a acestui poet bucovinean, credem că va realiza o frumoasă publicație literară, căreia îi dorim viață lungă.

Octav Sargețiu, un duios și subtil poet — pripășit din Ialomița, pe meleagurile Basarabiei, anunță pentru toamnă apariția unei reviste întitulată: „*Victoria*", în comuna Mârzaci, județul Orhei. Iată activitate de apostol, nu de învățător înfumurat.

Cartea albastră de Traian Mihăilescu (poeme). Această carte de debut a tînărului Traian Mihăilescu fostul colaborator al revistei de o frumoasă și selectă ținută literară „13" din Focșani, aduce în paginile sale o expunere caldă a unui suflet frămîntat, a unui iubitor de zări albastre. Poemul lui Traian Mihăilescu e liric și bogat în expresie.

Cu această dintâi carte, dorim tînărului poet Traian Mihăilescu sorți de isbîndă pe drumul literaturii, greu de străbătut singur.

Pagini Literare. Revista dela Turda a d-lui Teodor Mureșanu a apărut pe lunile Iunie—Iulie—August cu un frumos și valoros conținut literar. Această revistă complectează un simțit gol în publicistica literară din provincie, respectiv din Ardealul descălecărilor culturale.

Generația de mîine e revista elevilor dela liceul „General Dragalina" din Oravița cari se străduesc să insereze în pagini frumos scrise, frîntură de gînd, de simțire și sensibilitate tinerească. Ce minunat ar fi să aibă fiecare liceu o asemenea publicație.

Buceagul apare în bune condițiuni literare și culturale la Bolgrad. Apariția acestei reviste în sudul Basarabiei e cât se poate de justificată. Munca celor doi conducători: Dragomir Pe-

trescu și Iacob Slavor e lăudabilă. Colaborează mare parte din scriitori și poeți din Basarabia. Poemele d-lor Teodor Nenceo, *Octav Sargețiu*, *E. Ar. Zaharia* sunt de o frumusețe rară.

Noi îi dorim viață lungă acestui „Buceag".

Plaiuri Săcelene a apărut în număr dublu pe Iulie și August. Revista prietenului Victor Tudoran, vrea să întreacă multe publicații culturale din provincie. Meritul este a celui ce cu atîtă rîvnă o conduce de aproape 4 ani. — Numărul acesta e admirabil și ar putea să servească hotărît ca exemplu celorlalte reviste ce nu-și cunosc drumul pe care să meargă, ca publicație regională. — Semnează: *Vasile Băncilă:* Regionalism și romînism, *Aurel Mureșianu:* De cînd locuesc Ciangăii în Săcele. Poeme semnează: *Mihail Lungianu:* Cîntec de leagăn, *Victor Tudoran:* Sîntilie și Clocot, *E. Ar. Zaharia:* Cîntec, *Dimitrie Danciu:* Rîndunică, *Lucian Ducșoara:* Sonet. Cronica literară e scrisă cu nerv de Ioan Paltănea, Victor Tudoran, Victor Ion Critu.

Revista mai are cronici săcelene și cronici mărunte.

Țara Bârsei a apărut în număr dublu cu următorul sumar: *Aurel Mureșianu:* O nouă contribuție la istoria Românilor în evul mediu (continuare), *I. D. Condurachi:* Diplomații Romîni în trecut, *Mih. Popescu:* Mavrogheni și ciobanii ardeleni, *Emil Micu:* Din trecutul vieții noastre bisericești din Ardeal. *Octavian Popa:* Făgărașul sub regii unguri, *Axente Banciu:* Un glas de casandră maghiară, *N. Porsena:* Spicuiri limbistice, *A. Sulică:* Poezii: *Ecaterina Pitiș:* Sonete, *Aurel Marin:* In toamnă, In munte, Versuri, *D. Olariu:* Primăvara dobrogeană, *E. Ar. Zaharia:* Cîntec, *Dimitrie Danciu:* Inserare, Sonet, *Ion V. Boeriu:* Plutașii. Proză: *Victor Tufescu:* Desprimăvărare, *Elisabeta Hențiu:* Mănăstirea Crucii, *S. Tamba:* Din stânga și din dreapta.

Dări de seamă, bibliografii, etc.

Gând Românesc e o bună revistă ce apare la Cluj redactată de Ion Chinezu sub auspiciile despărțământului „Astra". Nu știu însă, de ce nu poposește și în Brașov cîte un număr, răspunzînd schimbului nostru.

N'ar strica dacă revistele ardelene, ar ține o mai strînsă legătură între ele prin efectuarea de schimburi regulate.

Dimitrie Danciu

CERCUL REVISTEI:

a) *Colaboratori:* A. P. Bănuț, scriitor; Eftimie Mărculescu, prof. adv. publ.; V. Branisce, ziarist, f. senator; Ioan Brotea, ziarist; Dr. Liviu Câmpeanu, medic publ.; Lucian Costin, scriitor; Dr. Petru Debu, preot f. senator; Mihail Dragomirescu, prof. univ.; Al. Florea, preot publ.; Valer Maximilian, prof.-pictor; Aurel A. Mureșianu, publ.; Dr. P. Nistor medic, Silvia Stoica-Noaghea; Ecat. Pitiș, scriit.; I. Prișcu, preot publ.; Dr. T. Prișcu, medic, primarul Municipiului; Dr. C. Sassu funcț. sup.; Oct. Șireagu publ.; Victor Tudoran, publ.; Gh. Tulbure insp. gen. șc. publ.; Ioan Grigorie, publ.; Irodion Creangă, primar.

a) *Sprijinitori:* Ion Lapedatu, f. ministru, Ioan Ionică, f. senator, dr. Gh. Brătănescu, prefect, Gh. Cuteanu, f. prefect, Iancu Nan, f. prefect, V. Munteanu, inspector, Dr. C. Voicu, f. primar, Gh. Enescu, dir. Casa Asig. Soc., cpt. T. Teodorescu, I. Pizo, preot, Dr. C. Oancea, medic primar, Nicu Suciu-Sibianu, funcț. sup., Ing. Baiu Crăciun.

Tipografia Markus Brașov, Strada Regina Maria 25.